

سوالات درس ۱۴

- ۱- از نظر امام خمینی انقلاب ایران با سایر انقلاب های جهان چه تفاوت هایی دارد؟ پاسخ: در پیدایش، کیفیت مبارزه، انگیزه انقلاب و قیام تفاوت داشت و انقلاب ایران یک تحفه الهی و هدیه غیبی برای ملت مظلوم غارت زده بود که از جانب خداوند عنایت شد.
- ۲- جنبش نخستین بیدارگران اسلامی در ایران چه هدفی را دنبال می کردند؟ پاسخ: اصلاح رفتار حاکمان و ساختار حکومت قاجار
- ۳- تعامل عالمان شیعی با دولت قاجار چگونه بود؟ جواب: بر مدار مقاومت منفی بود.
- ۴- مقاومت منفی در برابر دولت های قاجار به چه معنایی بود؟ جواب: در مقاومت منفی حاکمیت پادشاه ظالمانه و غیر مشروع دانسته می شود و همکاری سیاسی با آن در حد واجبات نظامیه (اموری که برای بقای اصل زندگی لازم است مانند حفظ امنیت یا مقابله در برابر دشمن) است.
- ۵- چه زمانی مقاومت منفی به سوی فعالیت رقابت آمیز تغییر کرد؟ جواب: هنگامی که دولت مردان قاجار به دلیل اثر پذیری از دولت های استعماری به جای مقاومت در برابر بیگانگان به سوی قراردادهای استعماری قدم برداشتند.
- ۶- منظور از فعالیت رقابت آمیز در دوران قاجار چه بود؟ جواب: ورود فعال در عرصه زندگی اجتماعی و سیاسی نه در جهت حمایت و تأیید قدرت حاکم بلکه در رقابت با آن است.
- ۷- حرکت رقابت آمیز عالمان در دوران قاجار چگونه بود؟ جواب: حرکت اصلاحی بود یعنی تلاش می کردند تا برخی از رفتارهای پادشاه قاجار را اصلاح نمایند مانند جنبش تنباکو
- ۸- نتیجه تجربه موفق جنبش تنباکو چه بود؟ جواب: فعالیت رقابت آمیز را از اصلاح رفتار به سوی اصلاح ساختار برد و منجر به جنبش عدالت خانه شد.
- ۹- هدف جنبش عدالتخانه چه بود؟ جواب: ۱- اصلاح شیوه زمامداری پادشاه ۲- تاسیس مجلسی که قوانین عادلانه را تدوین کند و شاه را ملزم سازد تا در چارچوب قوانین عادلانه الهی عمل کند.
- ۱۰- چرا عمل به تاسیس عدالتخانه عملی مشروع بود؟ جواب: فساد حاکمیت را کمتری ساخت و در شرایطی که تحقق حاکمیت آرمانی مشروع امکان نداشت برای کنترل ظلم عمل به آن مشروع بود.
- ۱۱- چرا جنبش عدالتخانه یک انقلاب اجتماعی بود؟ جواب: ساختار نظام رفتار سیاسی جامعه را تغییر می داد.
- ۱۲- مراد منورالفکران از مشروطه با مراد عالمان مسلمان از مشروطه چه تفاوتی داشت؟ جواب: مشروطه منورالفکران نوعی حاکمیت سکولار نظیر حاکمیت دولت انگلیس بود و بر مدار اراده و خواست بشر شکل می گرفت ولی مشروطه عالمان مسلمان مشروط کردن حاکمیت به احکام عادلانه الهی و شریعت.
- ۱۳- رقابت بین بیدارگران اسلامی و منورالفکران غرب چگونه پایان پذیرفت؟ جواب: با حضور قدرت های استعماری و دخالت انگلستان به نفع جریان منورالفکران پایان پذیرفت و حاکمیت منورالفکران به استبداد استعماری رضاخان ختم شد.
- ۱۴- شکست رهبران دینی در مشروطه چه نتیجه ای به دنبال داشت؟ جواب: رهبران دینی از موضع فعالیت رقابت آمیز به موضع مقاومت منفی بازگشتند و این موضع در مرجعیت شیعه تا شروع انقلاب اسلامی ادامه یافت.
- ۱۵- انقلاب اسلامی ایران در چه شرایطی به وجود آمد؟ جواب: ۱- هفتاد سال پس از مشروطه و نیم قرن حکومت پهلوی که در حاشیه ی دولت های غربی در جایگاه امن بود. ۲- روشنفکران چپ از صحنه رقابت های سیاسی داخلی حذف شده بودند. ۳- امام خمینی عملکرد مردم را از موضع مقاومت منفی به فعالیت رقابت آمیز تغییر داده بود. ۴- حرکت اصلاحی به سمت حرکت انقلابی در آمد.
- ۱۶- نقش حاکمیت آرمانی دینی در اندیشه اجتماعی و سیاسی شیعی چگونه بود؟ جواب: حاکمیت الهی که توسط پیامبر و ائمه تحقق یافت سپس بانصب عام الهی به فقاقت و عدالت منتقل می شود یعنی اجرای روشمند احکام الهی و وظیفه کسانی می شود که هم آگاه و عالم به احکام و شرایط اجرای احکام می باشند و هم به آگاهی خود عامل باشند.

۱۷- مشکل عدالت خانه تاسیس شده دوره قاجار چه بود؟ پاسخ: رفتار عادلانه رابر کسانی تحمیل می کرد که با معیارهای الهی برمسند قدرت نشسته نبودند و قدرت را به زور قوم وعشیره وشمشیر وحمایت استعمارگران به دست آورده بودند وعالم به عدالت نبودند.

۱۸- مشروطه در اندیشه اجتماعی و سیاسی تشیع چه جایگاهی داشت ؟ جواب: نظامی بود که در شرایط ناتوانی از برقراری حاکمیت آرمانی در قیاس بانظام استبدادی اولویت و برتری پیدامیکرد.

۱۹- ویژگی مشترک جنبش های آزادی بخش با انقلاب اسلامی چه بود ؟ جواب: جهت گیری ضد استعماری که داشتند .

۲۰- انقلاب اسلامی ایران در چه جهاتی با جنبش های آزادی بخش قرن بیستم تفاوت داشت ؟ جواب: ۱- جنبش های آزادی بخش گرایش به شرق داشت ولی انقلاب اسلامی هیچ وابستگی به شرق وغرب نداشت. ۲- انقلاب ایران از متن روابط مردم به وجود آمد نه جنبش های چریکی ۳- انقلاب اسلامی از متن عقاید اسلامی وآموزه های فقهی وهستی شناسی توحیدی بودنه نظریه های فلسفی غربی ۴- انقلاب اسلامی صرفا سیاسی نبود بلکه دارای هویتی فرهنگی وتمذنی بود. ۵- انقلاب اسلامی به قطع وابستگی انجامیدولی جنبش های آزادی بخش حضور مستقیم استعمار(قدیم) را حذف می کردند. فعالیت های درس سیزدهم :

۱۹- مقاومت منفی با فعالیت رقابت آمیز اصلاحی چه تفاوتی داشت ؟ جواب : ۱- مقاومت منفی با حکومت تعامل محدود داشت

ولی رقابت اصلاحی تعامل گسترده جهت تغییر حکومت داشت. ۲- مقاومت منفی به تغییر در حکومت نمی انجامیدولی رقابت آمیز اصلاحی تغییراتی در حکومت به دنبال داشت در حد ایجاد سازمان ها و نهادهای جدید (مثلا تشکیل عدالتخانه)

۲۰- انقلاب اسلامی با انقلاب مشروطه چه تفاوت هایی داشت ؟ جواب: انقلاب مشروطه فاقد جهان بینی مستقل است ولی انقلاب اسلامی دارای جهان بینی مستقل است. ۲- مشروطه گرایش مثبت نسبییت به مدرنیته داشت ولی انقلاب اسلامی گرایش منفی دارد. ۳- انقلاب اسلامی به دنبال اجرایی کردن اسلام است ولی مشروطه چنین هدفی رادنبال نمی کرد. ۴- انقلاب اسلامی به قطع وابستگی انجامیدولی مشروطه به قطع وابستگی به بیگانگان نینجامید.

۲۱- وجه اشتراک انقلاب اسلامی با جنبش های آزادی بخش چه بود: جواب: ۱- جهت گیری ضد استعماری ۲- موجب تغییرات ساختاری شدند.